

R. Rolland – Peter a Lucia/M.Figuli – Tri gaštanové kone – rozbor – 2. ročník –
A skupina

1. Zaráď R. Rollanda do kontextu – národný a literárny.
2. Predstaviteľkou akého smeru v literatúre bola M. Figuli?
3. Ukážka: R. Rolland – Peter a Lucia

Vojna. Pred štyrmi rokmi k nim zavítala. Zaľahla ťarchou na jeho mladosť.⁽¹⁾ Prekvapila ho v tej mravnej kríze, keď mladík, znepokojeným prebudením zmyslov, s úžasom objavuje zverské, slepé, borivé sily života, ktorých je korisťou, hoc sám život o ne nežiadal. A ak je povahy jemnej, srdca nežného⁽²⁾, tela úbohého ako Peter, zachvacuje ho hnus, hrôza, s ktorou sa neodvažuje zveriť nikomu, pred touto surovosťou a špinavosťou...

- a) O akej udalosti sa hovorí v ukážke? Napíš časové rozpätie trvania tejto udalosti.
- b) Uveď mená dvoch hlavných postáv.
- c) Aký slohový postup je použitý v tejto ukážke. Stručne zdôvodni.
- d) Pomenuj umelecké prostriedky: (1) ..... (2) .....
4. Čo bolo námetom na napísanie diela Peter a Lucia.
5. Napíš tému diela Peter a Lucia.

6. Ukážka: M. Figuli – Tri gaštanové kone

– Bolo by najlepšie, Peter, keby sme sa už rozlúčili. So Zápotočným sa i tak nesmieš viacej stretnúť. Nielen preto, že by ťa ohrozoval na živote, ale že by vyvolal hádku tu, pred toľkým svetom, a dal možnosť vláčiť naše mená po celom okrese. Omáľali by nás, špinili, kydali na nás najkrikľavejšiu hanu. A tomu všetkému sa môžeme vyhnúť.

– Ak myslíš, – vravím jej, – že takto je to najlepšie, podvolím sa. Ale teraz, keď som si istý, že nechceš nikomu inému patriť, len mne, nebojím sa nikoho na svete. Bol som trochu nevýbojný a zakríknutý, no takým ma robila obava, že som ťa už stratil. Ale keď viem, na čom som, vstúpila do mňa smelosť a odvážnosť, nebál by som sa niesť na svojich pleciach celú zem s morom i s vrchmi.

Magdaléna sa smiala tak tichučko, hrkútajúc pri tejto mojej reči. Pustila opraty koňa, priložila mi dlane na sluchy a tak sa mi dívala do očí.

- a) Prečo sa Magdaléna obáva stretnutia Petra so Zápotočným?
- b) Nájdí a stručne vysvetli 1 rozprávkový motív, ktorý sa nachádza v texte.

7. Vysvetli etický konflikt v diele Tri gaštanové kone.
8. Urč literárny druh a literárny žáner diela Tri gaštanové kone.
9. Napíš miesto a čas diela Tri gaštanové kone.
10. Vysvetli základný konflikt diela Tri gaštanové kone dobro – zlo.

R. Rolland – Peter a Lucia/M. Figuli – Tri gaštanové kone – rozbor – 2. ročník –
B skupina

1. Zaráď M. Figuli do kontextu – národný a literárny.

2. Vysvetli pacifizmus R. Rollanda.

3. Ukážka: R. Rolland – Peter a Lucia

...Ludia ešte stačili zazrieť krv, čo mu stekala po prstoch...Opäť tunel, opäť temnoty (2)... Vo vozni výkriky hrôzy: „Nemci bombardujú Paríž...!“ Vo všeobecnom vzrušení, ktoré zlialo tieto natlačené telá v jedinú masu (1), Petrova ruka chytila akúsi ruku, ktorá sa ho ľahko dotýkala. A keď zdvihol oči, videl, že je to Ona.

a) Kto bola Ona?

b) Z ktorej časti diela je táto ukážka. Stručne zdôvodni.

c) O akej udalosti sa hovorí v ukážke? Napíš časové rozpätie trvania tejto udalosti.

d) Pomenuj umelecké prostriedky: (1) ..... (2) .....

4. Vysvetli základný konflikt diela Peter a Lucia.

5. Napíš ideu diela Peter a Lucia.

6. Ukážka: M. Figuli – Tri gaštanové kone

— Bolo by najlepšie, Peter, keby sme sa už rozlúčili. So Zápotočným sa i tak nesmieš viacej stretnúť. Nielen preto, že by ťa ohrozoval na živote, ale že by vyvolal hádku tu, pred toľkým svetom, a dal možnosť vláčiť naše mená po celom okrese. Omáľali by nás, špinili, kydali na nás najkrikľavejšiu hanu. A tomu všetkému sa môžeme vyhnúť.

— Ak myslíš, – vravím jej, – že takto je to najlepšie, podvolím sa. Ale teraz, keď som si istý, že nechceš nikomu inému patriť, len mne, nebojím sa nikoho na svete. Bol som trochu nevýbojný a zakríknutý, no takým ma robila obava, že som ťa už stratil. Ale keď viem, na čom som, vstúpila do mňa smelosť a odvážnosť, nebál by som sa niesť na svojich pleciach celú zem s morom i s vrchmi.

Magdaléna sa smiala tak tichučko, hrkútajúc pri tejto mojej reči. Pustila opraty koňa, priložila mi dlane na sluchy a tak sa mi dívala do očí.

a) Prečo Peter v ukážke súhlasil, že sa vyhne Zápotočnému?

b) Ako skončil príbeh Petra a Magdalény?

7. Napíš 3 znaky lyrizovanej prózy.

8. Vysvetli sociálny konflikt v diele Tri gaštanové kone.

9. Akú úlohu zohrávajú kone v diele Tri gaštanové kone.

10. Aktualizuj myšlienkové posolstvo diela Tri gaštanové kone pre dnešok.